

Angajoqqaat meeqqaminnik arsaagaasimasut angusassamik toraagaqarluni suliniarfigineqarnissaannut siunnersuusioqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Angusassamik toraagaqarluni suliniarnermi siunertarineqassaaq 2014-imi upernaanerani ataatsimiinnissami, angajoqqaat meeqqaminnik arsaagaasimasut angajoqqaatut isumassuisinnaanikkullu nukittorsarneqarnissaat, taamaasillutik meeqqat angajoqqaaminnut angerlaqqissinnaaqqullugit.

(UKA 2013-imut Inatsisartunut ilaasortaasimasumit Jens B. Frederiksenimit, Demokraatit saqqummiunneqartoq. Kingorna Inatsisartunut ilaasortamit Anda Uldumimit, Demokraatit, tiguneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa

Siunnersuutip aappassaaneernejarnermini saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuningga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars P. Mathæussen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit

Ulloq 12. november 2013-imi siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit sukumiisumik naliliivigineqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup matumani aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnermigut angajoqqaanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik meeralinnut siunnerfilimmik suliniutinut pilersaarummik siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussaqaarnissaat qulakkeerumavaa. Meeqqanut inissinneqarsimasunut angajoqqaajusut, angajoqqaatut isumassuisinnaanerallu nukittorsarneqarnissaa suliniummi pilersaarummi anguniarneqarpoq, taamaaliornikkut meeqqat inissinneqarsimasut sapinngisamik piaartumik angajoqqaaminnut uternissaminnut periarfissaqaarsinnaaqqullugit.

Siunnersuuteqartup aallaavittut siunnersuummini tunngavilersuutigaa meeqqat inuusuttullu amerliartuinnartut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat. Ajornartorsiutigineqartumut tassunga illuatungiliuttumik toraagaqarluni suliniuteqartoqarnissaa, peqatigisaanillu meeqqat inissinneqarsimasut sapinngisamik angajoqqaaminni peroriartortarnissaat qulakkeerneqassasoq siunnersuuteqartup qulakkeerumavaa.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siullermeerineq iluatsillugu angajoqqaat angajoqqaatut piginnaasaasa nukittorsarneqarnissaannik, meeqqat inuusuttullu atugaat ineriartornerallu nukittorsarneqarnissaannik kiisalu sumiginnaasernerup illuatungilerneqarnissaannik siunertaqartumik suliniuteqartoqarmat Naalakkersuisut erseqqissaassutigaa. Ilaqutariinnut sullissiviit patajaallisarniarlugit, nakuusertarnermut (UKA 2013/115) periusissiamik iliuusissatullu pilersaarummik saqqummiussilersaarlutik, angalaqatigiittartussanik kinguaassiuutitigit atornerlunneqarnerup kingunerisaanik kingunerluutinik katsorsaanssamik neqerooruteqartartussanik pilersitsiniarlutik Naalakkersuisut erseqqissaassutigaa, tamakku saniatigit imigassamut tunngasunut iliuusissatut pilersaarummik Naalakkersuisut suliaqassamaarput, taamaalilluni isumaginninnikkut suliniutinut pitsaanagerusumik naatsorsuutigisaqartoqarsinnaaqullugu.

Ataatsimut isigalugu aallartinneqartut suliniutillu eqqarsaatigineqartut naammaginartuusut Naalakkersuisut isumaqarput, taamaattumillu siunnersuut Naalakkersuisut tapersersunngilaat.

Aallaavittut meeqqat tamarmik angajoqqaaminni toqqissillutik peroriartornissaat kissaatigineqarmat, siunnersuummut Siumut annertuumik paasinnippoq. Suliniutit ingerlaavartumik naliliivigineqartarlutillu nalilersorneqartarnissaat Siumup erseqqissaassutigaa, taamaaliornikkut anguniarneqartut pillugit sulineq qulakkeerneqarsinnaaqullugu. Siunnersuummi anguniarneqartoq pitsaasumik isumaqarfigneqartoq Siumumit sukumiinerusumik naliliivigineqarumavoq.

Meeqqat inissinneqarsimasut angajoqqaavisalu sapinngisamik ataatsimoorteqqinneqalernissaat ilaqutariittullu atassuteqalerseqqinnissaat pillugu siunnersuummi anguniarneqartoq tunngavilersorluagaasutut tapersersorneqartariaqartutullu Atassut isumaqarpoq, taamaattumik siunnersuut tunngaviusumik akuerineqassasoq Atassutip inassutigisinnaallugu.

Angajoqqaat angajoqqaajunissamut isumassuisinnaanermillu amigaateqarnerup kingunerisaanik meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat pinngitsoortinniarlugu pinaveersaartitsinermik siusissukkullu suliniuteqartarnissaq pingaaruteqartoq Inuit Ataqtigiit erseqqissaassutigaa. Meeqqanut Inuusuttunullu Periusissiaq anguniagaqarfusoq aalajangersimasoq, angerlarsimaffiup avataanut

inissiinissanut illuatungiliuttumik qisuariarnissamat ikorfartuinissamullu qulakkeerisuusooq Inuit Ataqtigiit erseqqissaassutigaat. Angajoqqaanut meeqqaminnik inissinneqartariaqartuutilinnut inissiinermi inatsisitigut pisussaaffigalugu suleriaasissatut pilersaarummik neqeroorutinillu suliaqartoqarnissaa kommunit Naalakkersuisullu qulakkeerinnissimanginnerat siullermeerinninneq iluatsillugu Inuit Ataqtigiit isornartorsiorpaat. Tamanna tunngavigalugu siunnersuut sukumiinerusumik ataatsimiititaliami naliliivigineqarnissaa Inuit Ataqtigiit inassutigaat.

Siunnersuutigineqartoq partiini annertuumik politikkikkut soqutigineqarnera tapersersorneqarneralu naapertorlugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa inassutigineqarpoq. Siunnersuut sukumiinerusumik suliarineqarnissaanut periarfissaqarnissaq siunertaralugu aappassaaneerinissaq UPA 2014-imut kinguartinneqarnissaa ataatsimiititaliamit tunngavissaatinneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Siunnersuut annertuumik soqutigalugu siunnersuutillu politikkikkut suliarineqarnera aallartinneqartoq ataatsimiititaliap misissorpaa.

Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut sivikinnerusumik sivilunerusumilluunniit inissinneqartarnissaat pisariaqarsinnaasooq ataatsimiititaliamit nassuerutigineqarpoq. Inissinneqartut amerlanersaat angajoqqaarsianut inissinneqartarput. Inissinneqartut amerlanngitsut ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit namminersortunilluunniit pigineqartunut inissinneqartarput.

Meeraq inuusuttorluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartillugu, meeqqat inuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15 april 2003-meersumi malittarisassaq atuuttoq naapertorlugu inissinneqarsimasunut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqartussaavoq. Inatsisit malillugit pisussaaffik naapertorlugu iliuusissatut pilersaarusiornissaq kommunalbestyrelsip pisussaaffigalugu qulakkeertussaavaa.

Aammattaaq taanna naapertorlugu meeqqat inuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 15, immikkoortoq 2-mi allassimavoq: *Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaaq iliuusissanik pilersaarummiissaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereerneranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassanersoq.*

2013-imi Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap arlaleriarluni meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut iliuusissatut

pilersaaruteqannginnera sammisarsimavaa. Ataatsimiititaliap ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit ukiumoortumik nalunaarutaatigut malugisimavaa, ajuusaarnaraluartumik ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissiisarnerni iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqarneq ajortoq. Angajoqqaarsianut inissiisoqarsimatillugu taama pisoqartarsimanissaa ataatsimiititaliamit ilimagineqarpoq.

Iliuusissatut pilersaarusiortoqanngippat tamatuma peqatigisaanik inissinneqartup ilaqutaanut ikorfartuineramik immikkut ittumik aaqqissuussaasumillu aallartitsisoqarnissaanik ilimagisamut tamanna akerliussaaq.

Ajornartorsiut pillugu ulloq 25. juni 2013 aamma ulloq 11. september 2013 Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoq apersorumallugu ataatsimiititaliap aggersartarpaa.

Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut atatillugu, inissinneqartut inissiinermi siunertarineqartut suliniutillu siunertarineqartup anguniarneqarnerani pisariaqartinneqartut pillugit pissutsit piviusut iliuusissatut kommunit pilersaarusiariussaavaat. Aammattaaq Iliuusissatut pilersaarummi inissiineq suliniutillu qanoq sivisutiginnissaannik naatsorsuutigisaqarneq allassimasussaavoq. Meeqqap inuusuttulluunniit angerlarsimaffiup avataaniinneranut atatillugu aammalu piffissami meeqqat inuusuttulluunniit angerlartinneqarnerisa kingorna tamatuma saniatigut ikorfartuutit suut ilaqutariinnut aallartinneqassanersut angerlarsimaffiup avataanut inissiineq pillugu suliani iliuusissatut pilersaarummi nalunaarneqartussaavoq.

Inissinneqartunut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqarneq ajornera, ajornartorsiutillu aaqqinniarneqarnerani peqqutissaqanngitsumik kinguarsaanertaqanngitsumillu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu suleqatigiinneq ajornerat oqaloqatigiinnerlu ajornerat inatsisinik unioqquitsinerummat Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisumut ataatsimiititaliap erseqqissaassutigissavaa.

Ajoraluartumik 2014-p aallartinnerani ataatsimiititaliaq ilisimatinneqarpoq, Inatsisartut Ombudsmandiata november 2013-imi Nuummi Røde Kors Børnehjemimut misissuiartornermini inissinneqarsimasut arlallit iliuusissatut pilersaarusiortifigineqarsimannngitsut, taamatuttaaq arlaqartut iliuusissatut pilersaarutaat nutarterneqarsimannngitsut.

Aammattaaq meeqqanik inuusuttunillu inissiisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nassuiaatini erseqqissumik allassimavoq iliuusissatut pilersaarummi ilaqutariinnut atatillugu suliat pillugit immikkoortoqassasoq aammalu inissinneqartup angerlartinneqannginnerani ilaqutariit qanoq ikorfartorneqarlutillu tapersorsorneqarsimanersut iliuusissatut pilersaarummi allassimassalluni.

Aammattaaq inatsimmi oqaaseqaatini allassimasoq atuarneqarsinnaavoq, iliuusissatut pilersaarut ilaqutariit attuumassuteqartullu allat suleqatigalugit aamma suliat ataasiakkaat qanoq ingerlanerat apeqqutaatillugu ingerlaavartumik naliliivigineqartartussaasut.

Aammattaaq tamatumunnga atatillugu meeqqat inuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15, imm. 3 erseqqissaassutigineqarnissaa ataatsimiititaliamiit tunngavissaatinneqarpoq, ima allassimammat:

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivilisunerusumi inissiinermi inissiinermut anguniakkatut iliuusissanik pilersaarutit nassuiaataa tunngavigalugu kommunalbestyrelsip minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissanik pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.

Ataatsimiititaliap eqikkaanera

Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi piumasaqaataasutut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqarneq ajorsimanera ataatsimiititaliamit ilungersunartorujussuartut isigineqarpoq, aammaarlunilu inatsisip kommuninit malinneqarnissaa tunngavissaqanngitsumillu kinguarsaanertaqanngitsumik qulakkeerneqarnissaa Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisumut erseqqissaatigissallugu, taamaaliornikkut inatsisitigut piumasaqaataasut naapertorlugit iliuusissatut pilersaarutit suliaqartoqarsinnaaqullugu, taakkulu ingerlaavartumik nutarterneqarsinnaaqullugit kiisalu peqatigitillugu ilaqutariinnut meeqqaminnik inissinneqarsimasuutilinnut sammititamik ilaqutariinnut sullissinermik aallartitsisoqarsinnaaqullugu.

Inuiaqatigiit ineriartornerannut innuttaasullu ingerlalluarnissaannut pingaaruteqarpoq suliaassap taassuma pisortanit pingaartinneqarluni kivinneqarnissaa.

Inissinneqarsimasunut iliuusissatut pilersaarut inissinneqarsimasullu ilaqutaasa immikkut suliniarfigineqarnerat suliami ataatsimiititaliamit assigiinngitsupput ilaqutariit ataatsimooqqilernissaannut periarfissiinermik inerneqartussaap. Tamanna piaartumik pisinnaappat pitsaanerpaassaaq.

Aallarniutigalugu oqaatigineqartut, ataatsimoortitseqqilernissaaq ilaanni ajornarsinnaasartuq ataatsimiititaliap ilisimaarilluarpaa, inuiaqatigiittulli sapinngisamik iluatsinnissaa sulissutigisariaqarparput.

Allannguutissatut siunnersuut

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut una UKA 2013-imi saqqummiunneqareermat UKA 2013-milu suliarineqarnera naammassineqarani, taasissutigineqartussamut allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq pisariaqarpoq, siunnersuut una inaarutaasumik aappassaaneerneqarluni UPA 2014-imut iliuusissatut pilersaarut kissaatigineqartoq Naalakkersuisunit naammassineqarnissaminut periarfissaqanngimmat.

Iliuusissatut pilersaaruteqannginneranut nutarterneqannginneranullu minnerunngitsumillu inissineqartut ilaqutaannut sammititamik nalorninartulimmik suliniutinut tunngatillugu ataatsimut ajornartorsiutit allannguutissatut siunnersuummi qanoq oqaasertalerneqassanersoq ataatsimiititaliamit oqaluuserineqarlunilu naliliivigineqarpoq.

Sumiginnaasarnermik akiuniarnermik pinaveersaartitsiniarnermillu, angajoqqaatut piginnaasat nukittorsarneqarnissaanik, ilaqutariinnullu isumaginninnikkut suliniutinut neqerooruteqarnissamik sinaakkusiinissamillu siunertaqartumik Naalakkersuisut suliniuteqarniartut iliuuseqarniartullu ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Ilaqutariinnut sullissivinnut sakkussanik annertusaasoqarnissaanik nukittorsaasoqarnissaanillu Naalakkersuisut nalunaaruteqarmata ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq, illoqarfinnimi nunalluunniit immikkoortuini sullissiveqarnissaa innuttaasunut ilaqutariinnullu pisariaqartitsisunut ikiorsiisoqartarnissaa ikorfartuisoqartarnissaalu pingaaruteqarluninartuummat. Nukittorsaanissaq tamanna naammannersoq oqaatigiuminaappoq, suliniutilli siullermeerinermi erseqqissaassutigineqartut ingerlaavartumik naliliivigineqartariaqarput, taamaalilluni suliniutigineqartut neqeroorutillu siunertarisaminut sunniuteqarsimanersut naammannersullu politikkikkut nalornissutaajunnaarniassammata.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutaqqaartumi allannguutissatut siunnersuutit eqqarsaatersuutigineqartut tunngavigalugit ataatsimiititaliamit saqqummiunneqarpoq:

Naalakkersuisut Inatsisartunit peqquneqassasut,

-Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut tamarmik kingusinnerpaamik september 2014-imi iliuusissatut pilersaaruseriorfigineqarnerisa nutarterneqarnissaat qulakkeerneqassasoq,

-Iliuusissatut pilersaarutinut inatsisinullu naapertuuttunut atatillugu inissinneqarsimasut angajoqqaavinut pisariaqartumik suliniutinik aalajangersimasunik neqeroorutunik tunngavilersuisinnaanerata angajoqqaat pineqartut angajoqqaatut isumassuisinnaanerallu nukittorsarneqarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, taamaaliornikkut meeqqat

inissinneqarsimasut meeqqat angajoqqaaminnut uteqqinnissaminnut sapinngisamik periarfissinneqarsinnaaqqullugit,

-Ilaqutariinnut angajoqqaanullu inissisimasuutilinnut angajoqqaatut isumassuisinnaanermillu nukittorsaasoqarnissaa siunertaralugu toqqaannartumik pinaveersaartitsissutaasumillu suliniartoqarnissaanut ataatsimut pisariaqartitsisoqarneranik erseqqissaassutaasumik UKA 2014-mut saqqummiussisoqassasoq, taamaaliornikkut meeqqat inissinneqarsimasut sapinngisamik angajoqqaaminnut uteqqinnissaminnut periarfissaqarsinnaaqqullugit,

-Suliniutit neqeroorutillu siunertamut Naalakkersuisunit kommuninillu aningaasatigut sinaakktissat iluini kivinneqarsinnaanngitsut suuneri nassuiaatigineqarnissaat,

-Suliniutit ingerlanneqarsimasut pineqartumilu siumut isigisumik pisariaqartitsinerit UKA 2014-mi ataatsimut nassuiaatinik saqqummiussaqaarnissaq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Meeqqanut inuusuttunullu Inatsisartut peqqussutaat akuerineqarmalli akisussaaffimmik kivitsisinnaanissaat siunertaralugu aningaasanik kommuninut immikkoortitsisoqarsimasoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Matuma kingorna inissiinermi iliuusissatut pilersaarutitik suliaqarnissamat, taamaalilluni iliuusissatut pilersaarutit ingerlaavartumik nutarterneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut, matumanilu ilanngullugu inissinneqarsimasut ilaqutaannut isumaginninnikkut suliniutinik piunasaqaataasunik pisariaqartunillu aallartitsisoqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut nukissanik piunasaqaataasunik kommunit pigisaqarsimassasut ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa, taamaaliornikkut inissinneqarsimasut ilaqtaminnut sapinngisamik uterteqqinneqarnissaannut ingerlaavartumik sulisoqarsinnaaqqullugu.

Inatsisartunut nassuiaammik saqqummiussinissaq soorunami allaffissornikkut nukinnik atuiffiusussaavoq. Naalakkersuisut sulinerat katillugit AC-fuldmægtigip ukiumut suliarisinnaasai sisamararterutaasa missaaniissasut ataatsimiititaliap missingersorpaa. Tassunga nutserinermut aningaasartuutit ilanngunneqassapput. Ataatsimut 200.000 kr.-t missaannik akeqarnissaanik missiliorneqarsinnaavoq. Aningaasartuutit taakku Naalakkersuisoqarfiup susassaqaarfiisa aalajangersimasut aningaasaliissutissatut immikkoortinneqarsimasut iluini ingerlanneqarsinnaapput, taamaattumik suliniutaasinnaasut allanik tulleriarinermik kingulliutitsisoqartariaqassalluni.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Allannguutissatut siunnersuut akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit
isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq, siunnersuutaagqaartorlu
itigartitsissutigineqassasoq inassutigalugu.

Taama naatsumik oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni
ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

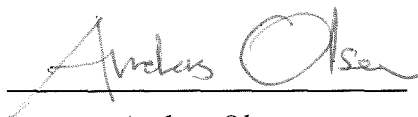
Lars P. Mathæussen,
Siulittaasoq

Knud Kristiansen

Karl-Kristian Kruse

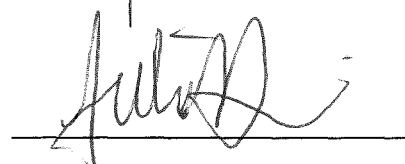
Anders Olsen

Agathe Fontain

Mimi Karlsen

Juliane Henningsen